

38ste vergadering

Dinsdag 8 juli 2008

Aanvang 10.00 uur

Voorzitter: Timmerman-Buck

Tegenwoordig zijn 75 leden, te weten:

Asscher, Van de Beeten, Bemelmans-Videc, Van den Berg, Biermans, Van Bijsterveld, De Boer, Böhler, Broekers-Knol, Doek, Dölle, Van Driel, Dupuis, Duthler, Eigeman, Elzinga, Engels, Essers, Franken, Goyert, De Graaf, Haubrich-Gooskens, Hendriks, Hermans, Hillen, Ten Hoeve, Hofstra, Holdijk, Ten Horn, Huijbregts-Schiedon, Janse de Jonge, Van Kappen, Klein Breteler, Kneppers-Heijnert, Koffeman, Kox, Kuiper, Lagerwerf-Vergunst, Laurier, Leijnse, Leunissen, Van der Linden, Linthorst, Meindertsmas, Meulenbelt, Meurs, Noten, Peters, Putters, Quik-Schuijt, Rehwinkel, Reuten, Rosenthal, Russell, Schaap, Schouw, Schuurman, Slager, Slagter-Roukema, Smaling, Strik, Swenker, Sylvester, Tan, Terpstra, Thissen, Timmerman-Buck, Vedder-Wubben, Vliegthart, De Vries, De Vries-Leggedoor, Werner, Westerveld, Willems en Yildirim,

en de heer Balkenende, minister-president, minister van Algemene Zaken, de heer Verhagen, minister van Buitenlandse Zaken, mevrouw Van der Hoeven, minister van Economische Zaken, mevrouw Verburg, minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, de heer Timmermans, staatssecretaris van Buitenlandse Zaken, mevrouw Van Bijsterveldt-Vliegthart, staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, en de heer Aboutaleb, staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

De **voorzitter**: De ingekomen stukken staan op een lijst, die in de zaal ter inzage ligt. Op die lijst heb ik voorstellen gedaan over de wijze van behandeling. Als aan het einde van de vergadering daartegen geen bezwaren zijn ingekomen, neem ik aan dat de Kamer zich met de voorstellen heeft verenigd.

(Deze lijst is, met de lijst van besluiten, opgenomen aan het einde van deze editie.)

Aan de orde is de voortzetting van de behandeling van:
- **het wetsvoorstel Goedkeuring van het op 13 december 2007 te Lissabon tot stand gekomen Verdrag van Lissabon tot wijziging van het**

Verdrag betreffende de Europese Unie en het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, met Protocolen en Bijlage (Trb. 2008, 11) (31384, R1850).

(Zie vergadering van 7 juli 2008.)

De **voorzitter**: Ik heet de minister-president, de minister van Buitenlandse Zaken en de staatssecretaris voor Europese Zaken wederom van harte welkom in dit huis.

De beraadslaging wordt hervat.

Mevrouw **Broekers-Knol** (VVD): Voorzitter. Het voelt aan alsof wij niet weggeweest zijn. Ik bedank de regering voor haar beantwoording gisteravond in eerste termijn.

Ik wil echter nog terugkomen op een paar punten, te beginnen met – ook andere fracties hebben daarnaar gevraagd – de reactie van de regering op het Ierse nee. De minister-president heeft aangegeven dat hij geen scenario's geeft – dat heeft hij ook niet gedaan bij de beantwoording in de schriftelijke ronde – maar toch is voor mijn fractie een route duidelijk geworden, namelijk dat volgens de minister-president de oplossing niet is gelegen in het openbreken van het verdrag. Dat is een duidelijke uitspraak. Kortom, in het scenario van de regering moet het verdrag uiteindelijk doorgang vinden. Dat betekent ook dat de regering ervan uitgaat dat Ierland als enige land nee zegt tegen ratificatie van het verdrag.

Ten tweede heeft de minister-president duidelijk gezegd dat het verdrag er moet zijn voordat er nieuwe uitbreidingen komen. Overigens heeft hij tegelijkertijd gezegd dat de onderhandelingen met Turkije en Kroatië wel doorgaan. Dat is ook een duidelijke route.

Ten derde was de minister-president er duidelijk over dat de inhoud van het verdrag niet via de achterdeur van afspraken bij toetredingsonderhandelingen zou moeten worden binnengehaald. Het is dus duidelijk dat de regering alles in het werk zal stellen om ervoor te zorgen dat de Ieren in een tweede referendum – als zo'n tweede referendum mogelijk is – door middel van een verklaring van de EU-lidstaten alsnog ja kunnen zeggen. In die verklaring van de EU-lidstaten zal dan zo veel mogelijk tegemoet worden gekomen aan de vragen en zorgen van een meerderheid van de Ierse kiezers. Misschien is er een andere manier, maar in ieder geval is dit toch de